

Obrzycko, dnia 12.03.2026 r.

BR.152.1.2026

Pan

Wójt Gminy Obrzycko oraz Przewodniczący Rady Gminy Obrzycko w odpowiedzi na Pana petycję z dnia 08.01.2026 r. przesłaną do Urzędu Gminy Obrzycko w dniu 12.01.2026 r. w sprawie podjęcia przez organy gminy działań prawnych i organizacyjnych zmierzających do ograniczenia, a docelowo zaniechania sprzedaży oraz używania wyrobów pirotechnicznych (fajerwerków) na terenie Gminy Obrzycko - zakres żądania:

- 1) podjęcie prac na wprowadzeniem lokalnych regulacji ograniczających używanie fajerwerków na terenie Gminy Obrzycko
- 2) rozważenie możliwości ograniczenia ich sprzedaży na terenie gminy
- 3) prowadzenia działań informacyjnych i edukacyjnych promujących bezpieczne i alternatywne formy świętowania

udzielają następującej odpowiedzi:

- 1) obowiązujący w Polsce stan prawny nie przyznaje organom administracji samorządowej kompetencji do wprowadzenia stałego zakazu używania lub sprzedaży fajerwerków na terenie gminy - szczegółowe wyjaśnienie niniejszego stanowiska znajduje się w uzasadnieniu.
- 2) Gmina Obrzycko podejmie działania informacyjne skierowane do mieszkańców dotyczące dobrowolnego zaprzestania używania materiałów pirotechnicznych (fajerwerków) oraz dobrowolnego wycofania fajerwerków ze sprzedaży przez lokalnych przedsiębiorców.

Jednocześnie pragniemy podkreślić, że Gmina Obrzycko nie zlecała usług pirotechnicznych, ani nie wydawała zezwoleń na pokazy pirotechniczne podczas imprez organizowanych przez Gminę Obrzycko, a także nie zamierza wydawać takich zezwoleń w przyszłości.

Na koniec wskazujemy za informacjami prasowymi, że w miesiącu lutym bieżącego roku sejmowa Komisja Nadzwyczajna ds. ochrony zwierząt zarekomendowała uchwalenie poselskiego projektu, który przewiduje od lipca 2027 r. zakaz używania niektórych fajerwerków, m.in. małych wyrzutni i petard. Rady gmin mogłyby uchwalić wyjątek od zakazu w Sylwestra i Nowy Rok. Projekt ustawy ma trafić do drugiego czytania w Sejmie.

UZASADNIENIE

Obowiązujący w Polsce stan prawny nie przyznaje organom administracji samorządowej kompetencji do wprowadzenia stałego zakazu używania lub sprzedaży fajerwerków na terenie gminy.

Obowiązujące przepisy prawa dopuszczają używanie materiałów pirotechnicznych, zatem Gmina Obrzycko nie może ograniczać możliwości używania wyrobów, na których użycie godzi się ustawodawca. Wprowadzenie przepisu porządkowego przez Radę Gminy Obrzycko wprowadzającego ograniczenia w tym zakresie zastępowałoby ustawę, co wykracza poza zakres dopuszczalnego upoważnienia, a także narusza hierarchię aktów normatywnych.

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) w art. 40 ust. 3, upoważnia organ stanowiący gminy do tego, aby w zakresie nieuregulowanym w odrębnych ustawach mógł on wydać przepisy porządkowe, jednakże przepisy te mogą obowiązywać jedynie tymczasowo wyłączenie w zakresie nieuregulowanym ustawą i mogą zostać wprowadzone w sytuacji nagłego zdarzenia o zasięgu lokalnym jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego.

Zatem o podstawie do wprowadzenia takiego aktu prawa miejscowego można mówić wtedy, gdy dany zakres spraw nie podlega regulacji przepisów powszechnie obowiązujących, a występuje sytuacja faktyczna naruszająca co najmniej jedno z dóbr prawnie chronionych oraz naruszenie lub zagrożenie ma szczególnie lokalny charakter, ponadto ustanowione przepisy stanowią bezpośrednią reakcję na istniejący stan faktyczny.

Dobrami, które mogą podlegać ochronie na podstawie przepisów porządkowych ustanowionych przez organy gminy są: życie lub zdrowie obywateli oraz porządek, spokój i

bezpieczeństwo publiczne, jednakże przepisy te mogą być podejmowane tylko wtedy, gdy brak jest innych środków, za pomocą których możliwe byłoby zniesienie stanu zagrożenia a ich celem jest reagowanie na zagrożenia mające charakter lokalny których nie normują przepisy stanowione centralnie - „Przepisy porządkowe należą do prawa lokalnego i nie można za ich pomocą wypełniać braków ustawodawstwa obowiązującego w całym kraju lub likwidować zagrożeń o ogólnokrajowym znaczeniu” (wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 17 lutego 2011 r., II SA/Go 26/11, LEX nr 795082; wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 3 marca 2004 r., II SA/Wr 2625/03, LEX nr 104931; wyrok NSA z dnia 13 stycznia 2003 r., SA/Kr 2812/02, LEX nr 1693570; wyrok NSA z dnia 1 października 2003 r., II SA/Po 1409/03, LEX 166965).

Przepisy porządkowe nie mogą również stanowić trwałego, niezmiennego elementu lokalnego porządku prawnego, wprowadzając do niego stałe zakazy bądź nakazy określonego zachowania mają one być stanowione „w celu przeciwdziałania nagle pojawiającym się zagrożeniom” (wyrok NSA z dnia 3 grudnia 2004 r., GSK 1132/04, LEX nr 154049; wyrok WSA w Olsztynie z dnia 16 czerwca 2009 r., II SA/Ol 96/09, LEX nr 522502; wyrok WSA w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 11 marca 2010 r., II SA/Go 72/10, LEX nr 599180, wyrok TK z dnia 8 lipca 2003 r., P 10/02, LEX nr 80205; wyrok NSA z dnia 4 czerwca 2008 r., II OSK 268/08, LEX nr 465053; wyrok WSA w Lublinie z dnia 15 listopada 2007 r., III SA/Lu 511/07, LEX nr 356089; wyrok WSA w Krakowie z dnia 9 grudnia 2010 r., III SA/Kr 728/10, LEX nr 75699; wyrok WSA w Poznaniu z dnia 18 maja 2011 r., IV SA/Po 213/11, LEX nr 995398).

W odniesieniu do ochrony spokoju publicznego przed użyciem materiałów pirotechnicznych, wskazać należy, że nie znajduje się ona w zakresie nieuregulowanym ustawowo. Zgodnie z art. 51 § 1 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 734 ze zm.), kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Sądy administracyjne podnosząc argumentację związaną z obowiązywaniem art. 51 §1 Kodeksu wykroczeń wskazują, że art. 40 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, nie stanowi podstawy prawnej dla zakazywania i penalizowania każdego użycia fajerwerków na terenie gminy (wyrok NSA z dnia 4 czerwca 2008 r., II OSK 268/08, LEX nr 465053; wyrok WSA w Poznaniu z 14 grudnia 2014 r., IV SA/Po 1009/11, LEX nr 1154830; wyrok WSA w Kielcach z dnia 19 listopada 2017 r., II SA/Ke 588/17, LEX nr 2411671).

Wprowadzenie przez Radę Gminy ogólnego zakazu sprzedaży lub używania środków pirotechnicznych na terenie gminy byłoby sprzeczny z ustawą również w następującym aspekcie – ustawa kategoryzując materiały pirotechniczne wskazuje jednoznacznie, że istnieją także takie materiały, które charakteryzują się bardzo niskim, niskim, czy też średnim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi, a tym samym obejmowanie ich zakazem użycia jest niezasadne.

Zgodnie z art. 9 ust. 2 w związku z art. 62c ust. 1 pkt 1 lit. a-c, pkt 2 lit. a oraz pkt 3 lit. a ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, używanie wyrobów pirotechnicznych przeznaczonych do użytku cywilnego klasy F1 (wyroby pirotechniczne widowiskowe, które podczas działania charakteryzują się bardzo niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieistotnym poziomem hałasu, przeznaczone do użytku w budynkach oraz na zamkniętym obszarze na zewnątrz budynków), F2 (wyroby pirotechniczne widowiskowe, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także niskim poziomem hałasu, przeznaczone do użytku na zamkniętym obszarze na zewnątrz budynków), F3 (wyroby pirotechniczne widowiskowe, które podczas działania charakteryzują się średnim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieszkodliwym dla zdrowia ludzi poziomem hałasu, przeznaczone do użytku na dużych, otwartych przestrzeniach na zewnątrz budynków, T1 (wyroby pirotechniczne przeznaczone do użytku teatralnego, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska) oraz P1 (wyroby inne niż wyroby klas F1-F3 i T1, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska), nie wymaga pozwolenia.

Organ stanowiący gminy nie może ograniczać możliwości używania wyrobów, na których użycie godzi się ustawodawca. Ograniczenie takie nie może być wprowadzane również z powołaniem się na ochronę spokoju publicznego gdyż ewentualne wykorzystanie materiałów pirotechnicznych w sposób bezprawnie naruszający spokój wiąże się z sankcją karną ustaloną w kodeksie wykroczeń. Gmina nie może więc zakazywać tego, co ustawa wprost dopuszcza.

Odnosząc się do żądania petycji co do zakazu sprzedaży fajerwerków, należy zauważyć, że w orzecznictwie reprezentowany jest pogląd, że uprawnienia gminy do wprowadzenia zakazu

sprzedaży określonego towaru nie da się wywieść z ogólnego upoważnienia do stanowienia przepisów porządkowych, zawartego w art. 40 ust.3 ustawy o samorządzie gminnym (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z dnia 6 marca 1992 r., SA/Po 147/91, M. Prawn. 1993, nr 3, poz. 90, wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie z dnia 16 czerwca 2009 r., II SA/Ol 96/09, CBOSA).

Podjęcie uchwały Rady Gminy w sprawie zakazu sprzedaży lub używania fajerwerków odbyłoby się z rażącym naruszeniem prawa, gdyż organ uchwałodawczy gminy nie został wyposażony w kompetencje do podjęcia takich uchwał.

Należy podkreślić, że uchwały porządkowe podejmowane przez rady gmin w sprawach w/w zakazów są uchylane przez organy nadzoru jako istotnie naruszające prawo (np. rozstrzygnięcie nadzorcze nr PNK-N.4131.130.2.2026.PK Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 stycznia 2026 r. stwierdzające nieważność uchwały z dnia 30 grudnia 2025 r. nr XXIV/292/25 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie w sprawie wprowadzenia na terenie miasta Szklarska Poręba zakazu używania wyrobów pirotechnicznych lub rozstrzygnięcie nadzorcze znak PNK-N.4131.155.10.2026.MS6 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 24 lutego 2026 r. stwierdzające nieważność uchwały nr XXVII/603/26 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 22 stycznia 2026 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania wyrobów pirotechnicznych na terenie Gminy Wrocław).

PRZEWODNICZĄCY RADY

Mariusz Smigajewski

WÓJT

Paweł Klause

Klauzula Informacyjna

W związku z realizacją wymogów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. (RODO), pragniemy Państwa poinformować o następujących zasadach przetwarzania danych osobowych:

Administrator Danych Osobowych

Wójt Gminy Obrzycko
Urząd Gminy w Obrzycku,
Al. Jana Pawła II 1, 64-520 Obrzycko
tel. 61 29 13 065
E-mail: gmina@obrzycko.pl

Inspektor Ochrony Danych

Katarzyna Ślusarek, adres e-mail rodo@obrzycko.pl.

Administrator przetwarza Państwa dane w celu odpowiedzi na złożoną petycję na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO, w związku z ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach; pozostałe podane dane niewymagane przez przepisy prawa, przetwarzane będą na podstawie zgody art. 6 ust. 1 lit. a RODO, którą można wycofać kontaktując się z Administratorem danych.

Podanie danych w celu prowadzenia sprawy przez ADO jest, obowiązkowe, jeżeli tak zostało to określone w przepisach prawa, pozostałe dane podane są dobrowolnie.

Jeżeli podstawą prawną jest art. 6 ust. 1 lit. a RODO, posiadają Państwo prawo:

- prawo dostępu do treści danych
- prawo do sprostowania danych
- prawo do usunięcia danych (prawo do bycia zapomnianym)
- prawo do ograniczenia przetwarzania danych
- prawo do przenoszenia danych

Jeżeli podstawą prawną jest art. 6 ust. 1 lit. c RODO:

- prawo dostępu do treści danych
- prawo do sprostowania danych
- prawo do ograniczenia przetwarzania danych

Prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego:

Jeśli dopatrzą się Państwo naruszeń ze strony ADO, co do bezpieczeństwa przetwarzania tych danych, istnieje możliwość wniesienia skargi do organu nadzorczego zajmującego się ochroną danych osobowych, tj. do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych w Warszawie.

Okres przechowywania danych:

Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres określony w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów (Dz. U. z 2011 r. Nr 14, poz. 67).

Odbiorcy danych:

W związku z przetwarzaniem danych, Państwa dane osobowe mogą być udostępniane innym odbiorcom lub kategoriom odbiorców, takim jak:

- organom władzy publicznej oraz podmiotom wykonującym zadania publiczne lub działającym na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa;
- kontrahentom Administratora oraz innym podmiotom, które na podstawie przepisów prawa lub innych stosownych umów podpisanych przez Administratora przetwarzają dane osobowe

Państwa dane nie będą przetwarzane w sposób zautomatyzowany w tym również w formie profilowania.

Państwa dane nie są przetwarzane poza obszarem Europejskim Obszarem Gospodarczym.